

Anarşi ve terörden kurtulmanın yolları

Büyük bir vatansever olan Said Nursî; Bu vatan ve bu milletin anarşilikten, terörden, kaostan, büyük tehlikelerden kurtulmasının beş temel esasa bağlı olduğunu söyler: EMNİYET, MERHAMET, HÜRMET, HARAMDAN KAÇMAK, SERSERİLİKTEN KURTULMAK.

EMNİYET (GÜVEN)

Ailede, sokakta, iş yerinde, ticarete, sosyal hayatta emniyet, güven duygusu yok olursa o toplum çökmeye mahkûmdur.

Eşler arasında güven, itimat, emniyet kalmamışsa o ailenin bekası nasıl sağlanacaktır. Ticarete güven ve itimat sarsılmışsa, sosyal hayatın akışı huzurlu ve güvenli olur mu? Bir mal bir eşya alacağınız zaman aynı mamülü yüz tane esnafa sormadan içiniz rahat etmiyorsa, siz o toplumda nasıl ticaretten emin olabilirsiniz.

Bindiğiniz dolmuşun sizi, güzergâhı dışına çıkıp ıssız yerlerde can ve mal güvenliğinize ihanet ediliyorsa, seyahattan ve ticaretten nasıl emin olacaksınız. Tahsil için okula gönderdiğiniz ve emanet ettiğiniz çocuğunuzun başına, aynı okulda kötü şeyler geleceği endişesi yaşıyorsanız, eğitimde güvenden nasıl emin olabilirsiniz.

Durakta halk otobüsünü beklerken, karşıdan gelen otobüsün önündeki levhada gideceği duraklar yazılıdır değil mi? Bakın şimdi; okuryazarlığı olan bir vatandaşımız bayan veya erkek, gelen otobüse bakıyor. Gideceği yer levhada yazılı. Onu okuduğu halde, yanında bekleyen yolcuya da sorma ihtiyacı hissediyor. Sonra kafasını uzatıp şoföre soruyor. Falanca

yere gider mi? Şoför, evet gider, diyor. Vatandaş biniyor. Birde yanında oturana soruyor, falan yerden geçer mi diye! Hatta tam emin olmak için birde tekrardan şoföre soruyor...

Bize ne oldu böyle? Toplum ve insanımız nasıl bu hale düştü? Görüyor musunuz emniyet nasıl kaybolmuş. Güven, itimat ve emniyet yani birbirimize güveni tekrar ikame edemediğimiz müddetçe anarşi ve terör yakamızı bırakmayacaktır.

Peki bunu nasıl sağlayacağız bu güven ortamını nasıl ikame edeceğiz?

Bunun tek çaresi Asr-ı Saadet örneğinde olduğu gibi, insanların fert fert imanlarını kurtarmak için, imanımızı tahkiki yapmak için, çalışmaktan geçmektedir. İmanın altı şartını şuurlu, bilinçli, müdakkik olarak ruhumuza nakşetmeliyiz.

Hem Allah var diyeceksin, hem yalan söyleyeceksin. Hem ahiret var diyeceksin, hem haram yiyeceksin, mazlûmun malına el uzatacaksın. Hem hesap gününe inanacaksın, hem cana kıyacaksın. Bu olmaz. Bunun birinde yalan var. Haşa Allah'ta, ahirette, hesapta yalan olmadığına göre, bizim amelimizde yalan var demektir.

Bediüzzaman Said Nursî diyor ki:

“Benim ve Risale-i Nur’un programımız, mesleğimiz, çalıştığımız, hareketimiz, hedefimiz; imanları gerçek yaparak yani imanın altı şartını bilinçli ve şuurlu yaşamaya yönelterek, insanların imanını kurtarmak ve bu mübarek milleti her türlü anarşilikten muhafaza etmektir.”¹

MERHAMET

Bir ikinci etken ‘Merhamet’tir. Aileden, anneden, babadan, evlâttan, sokaktan, mahalleden, sosyal hayattan, iş hayatından, amirden, memurdan merhamet duygusunu çekip aldığınız zaman geriye hiçbir şey kalmayacaktır. İnsanları, aileleri, fertleri, toplumu ayakta tutan merhamettir.

Bu gün toplumun en çok ihtiyaç duyduğu şey merhamettir.

Allah sonsuz merhamet sahibidir ve merhamet edeni sever. Peygamberimiz (asm) rahmetenlilâlemindir. Rahmet peygamberi olan bir ümmetin çocukları bu gün Allahuekber diyerek masum, mazlûm gözetmeden cana kıyabiliyorlarsa bir yerlerde eksikimiz var demektir. Denizlerde, ummanlarda trilyonlarca balığın, türlü türlü hayvanların rızkını vererek merhamet eden Allah; karadaki sayısız hayvanatın, sivrisineğin, ineğin, gergedanın, filin; en büyüğünden en küçüğüne, milyarlarca canlının rızkını veren, merhamet eden, bakıp büyüten, yaratıp yaşatan Allah’ın kulları nasıl merhametten yoksun olur. Mahşerde ümmetim affolunmadıkça başım yerden kalkmayacaktır, diyen merhamet sahibi bir Yüce Peygamberin (asm) ümmeti, nasıl merhametten yoksun olabilir.

“Karıncaya bilerek ayak basmayın” diyen bir şeriatın çocukları olan Müslümanlar, nasıl merhametten yoksun olur; ktır ktır insan doğrar. İslâm’ın bize öğrettiklerini hayatımıza yansıtmadığımız sürece, merhametten nasibimizi alamayız arkadaşlar.

HÜRMET

Toplumu anarşilikten ve serserilikten kurtaracak olan bir diğer önemli unsur ‘Hürmet’tir. İnsanların birbirlerine duydukları saygıya, birbirlerinin haklarına riayet etmelerine hürmet diyoruz. Eşlerin birbirlerine hürmeti, evlâdın babasına hürmeti, talebenin hocasına hürmeti, çırağın ustasına hürmeti, memurun amirine hürmeti, gencin yaşlısına hürmeti, sağlamin hastaya hürmeti, fakirin zengine hürmeti; bunlar toplumu ve aileyi ayakta tutar.

Dinimiz İslâm diyor ki; bu dünyadaki refika-i hayatınız yani hayat arkadaşınız ahirette de sizin refika-i hayatınızdır. Buradaki anne babanız, sizin ahirette de anne babanızdır. Burada güzelliği gitmiş, ihtiyarlamış olan hayat arkadaşınızın, ahirette ebedî bir güzelliği ve gençliği vardır. Anne babanın evlâdına olan şefkat ve merhametinin karşılığı ciddî ve riyasız bir hürmet olmalıdır arkadaşlar.

İslâm terbiyesi yerine yüz senedir Batı medeniyetinden alınan eğitim sistemiyle, Batı terbiyesiyle çocuklarımız eğitildi.

Bizim anlayışımızda, bizim inancımızda evlât, beşikten mezara kadar evlâttır. Allah, anneye babaya öyle bir şefkat ve merhamet vermiş ki; bir evlat yüz de yaşasa anne babasının gözünde hâlâ merhamete ve şefkate muhtaç bir çocuk gibidir ve hep çocuk muamelesi görür. Ama Batı toplumlarında çocuk 18 yaşını doldurduktan sonra serbest ve özgürdür. Aile ile bağlarını koparabilir. Onların kanunları böyle. Dolayısıyla, Avrupa’da bir evlât, anne babasına dünyalık bir meta olarak bakar ve faydacı-çıkarıcı bir ilişki ile aile hayatını devam ettirir.

Öyleyse çocuklarımıza, evlâtlarımıza sağlam bir ahiret akidesini aşılacak zorundayız. Ki, hem ailemiz, hem de toplumumuz rahat etsin, huzur içerisinde olsun. Bediüzzaman Hazretleri diyor ki; “İslâm terbiyesi yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden kırktan bir çocuk ancak baba ve annesinin çok önemli hizmet ve şefkatlerine karşılık gerçek hürmeti gösteriyorlar.”²

Bu duruma çok içerleyen Said Nursî; “Sosyal hayatımızı idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet aşırı derecede sarsılmış. Bazı yerlerde, çok elim ve biçare ihtiyar anne ve babalar hakkında çok feci sonuçlar doğuruyor.”³ demektedir.

Peki, anne babasına bu merhametsizliği yapanlar, başkalarına neler yapmazlar. İşte yaşadığımız olaylar. İslâmiyet diyor ki;

“Ey insan aklını başına al. Eğer sen ölmezsen ihtiyar olacaksın. Sen anne babana hürmet etmezsen, senin evlâdında sana hürmet etmeyecektir. Ahiretini seviyorsan, ölümden sonra rahat istiyorsan, onları memnun et.”

Allah’a şükürler olsun, Risale-i Nurlar girdiği yerlerde bu hürmet ve merhameti tesis ederek, bu yarayı tamir ediyor, diye de ekliyor, Bediüzzaman. Ama şu kaydı da düşüyor:

Kur’ânî ve peygamberî öğretilerin ve hayatın zayıflaması sebebiyle, ahlâkta ve hayatta Ye’cüc Me’cüc gibi çok kötü tahribatlar, cemiyeti bozmaya başlamıştır. İşte bu tahribatın sonucu olarak; Irak, Ortadoğu, Arap dünyası ve Türkiye’de meydana gelen kan ve çatışma ortamı sürmektedir. Yine Said Nursî diyor ki: “Komünizm ve Bolşevik fikirler mukaddeslerimizi ve ahlâkımızı, kalbimizi insanlığımızı bozduğundan bu fikirlerin ve bu şahısların ettikleri tohumlar ilerde anarşistlik meyvelerini verecek; çünkü insandan hürmet ve merhamet çıkarsa insan canavar olur.”⁴

Bütün bu olumsuzlukları gidermek adına Bediüzzaman; sağlam bir ahiret akidesini kalplere yerleştirmek adına Haşir Risalesi isimli bir eser telif etmiştir.

Bu konuda çok önemli bir diğer husus da, İslâm’ın beş emrinden birisi olan, zekat müessesesini işletmek ve çalıştırmaktır. Fakir kesimin, varlıklı kesime hürmet etmesini sağlayan en önemli düstur zekâttır. Bu konuda da hassaten duyarlı olmak gerekiyor.

HARAM VE HELÂLİ BİLİP, HARAMDAN ÇEKİNMEK

İnsan rızkının peşinde koşar. Geçimini temin etmeye çalışır. Bu zamanda zarurî olmayan şeylerde ihtiyaç haline gelmiş. Öylesine bir israf, öylesine bir lüks söz konusu ki; kazandığımız harcadığımızı yetmez olmuş. Bu kez daha çok çalışma, daha çok kazanma ve karşılığında da daha çok harcama, daha çok israf, daha çok lüks...

Sonuçta, gelirimiz giderlerimizi karşılamaktan çok uzak kalınca, bankalar, faizler, krediler devreye giriyor. Hatta rüşvetler, hediyeler devreye giriyor ve harama alışıyoruz, Allah muhafaza. Bizi bu haram yemeye, haram yaşamaya sevk eden şey; ihtiyacımız olmayan şeylerin ihtiyaç olarak görülmesidir. Bediüzzaman diyor ki;

“İnsan bu zamanda, o menhus ve bereketsiz malı elde etmek için, vicdanını ve bazı mükeddesatını rüşvet verir.”⁵

Harama girerken, haramı yerken, haramı elde derken, Allah’ın âyetlerini çiğnediğimizi biliyor muyuz.

Mü’min haramı bilecek ve haramdan çekinecek, haramdan uzak duracak. Haram helâl demeyip her şeye saldırmak doğru değildir.

“Sultan Süleyman’a kalmayan dünya

Bu dağlar yerinden ayrılır bir gün

Nice bin senedir çürüyen canlar

Hakk’ın emriyle dirilir bir gün

Bu dünyada Adem oğluyum dersin

Helâli haramı sormayıp yersin

Yeme el malını er geç verirsin

İğneden ipliğe sorulur bir gün.”

Karacaoğlan

Bediüzzaman Hazretleri bu konuda şöyle bir tesbitte bulunuyor:

“Helâl haram demeyip rastgele her şeye saldırmak, insanın maddi hayatına tıbben zarar verdiği gibi, manevî hayatını da zehirler. Artık kalbe ve ruha itaat etmek, o nefse güç gelir. Serkeşâne dizginini eline alır.”

Haramı helâli bilmeyen insanların serseriliğe alışacağını da söylüyor,⁶ Bediüzzaman. Bu şekilde olan insanların da idaresi oldukça müşküldür.

SERSERİLİKTEN KURTULMAK

Toplumdaki rahatsızlıkların birisi de serseriliktir. Etrafımıza baktığımızda o kadar serseriyane hareket ve davranışlar var ki; bunların da itaat etmesi şarttır. Toplumun huzurlu olması ve anarşinin son bulması için, itaat şarttır.

Memleketimizde ve bütün Müslüman coğrafyada; Süfyan ve zındıka komitaları tarafından o kadar çok zakkum tohumları atıldı ki; “Nefis ve şeytanın desiseleriyle şeriat-ı Muhammediye’nin (asm) bir kısım hükümleri kaldırılmaya çalışıldı.”⁷ diyen Said Nursî; böylece, insan hayatının maddî ve manevî bağlarının koparıldığını, serkeş, sarhoş ve sersem nefislerin başı boş kalarak hürmet ve merhamet gibi manevî zincirlerin koparıldığını ifade ediyor.

Kokuşmuş heveslerin bataklığındaki bu serbestiyetin sonucunda, artık bu insanlar şiddetli bir baskıdan ve istibdattan başka hiçbir şeyle zapt edilmez olacaklardır. Nitekim anarşi ve terör belâlıları da ancak istibdatla zapt edilmeye çalışılıyor.

ANARŞİNİN KAYNAĞI

Bu konuda bir önemli nokta da şudur: Risale-i Nur hareketi, insanların sadece ahiretlerini kurtarmaya yönelik bir oluşum değildir. Nurlar aynı zamanda, beşerin dünya saadetine Müslümanların huzur ve güvenli bir hayat yaşamalarına da hizmet etmektedir.

“Risale-i Nurların dersini alan kimseler bütün kuvvetleriyle sosyal hayatın düzenli akışına hizmet etmeyi kendilerine vazife bilirler. Müsbet hareket düsturuyla, toplumda anarşi ve kargaşaya fırsat vermezler, ihtilallerin önünü keserler.”⁸

“İnsanlık tarihini lekeliyen kötülüklerin, fesatların, ihtilallerin ve rezil ahlakın yine kendi hatası olduğunu ifade eden Said Nursî; ihtilallerin ve kargaşanın kaynağının iki kelime olduğu tesbitini yapıyor:

Bunlardan birisi: Ben tok olayım başkası açlıktan ölse bana ne anlayışıdır. Bir diğeri ise; sen zahmetler içinde boğul, ben lezzetler içinde rahat edeyim düşüncesidir.”9

İnsanlardan bir kesim, bankalar ve faiz yoluyla insanların kanını sömürüp servet üstüne servet katarken, bir kesim insanlarda sefalet içerisinde yaşamaktadır. Yine bir kısım insanlar vahşi kapitalizmin bencil, egoist ve çıkarıcı anlayışıyla servetlerini katlarken; bir kısım insanlarda köle denecek seviyede geçim sıkıntısı altında inlemektedir.

İnsanlık tarihine baktığımızda bütün ihtilallerin ve anarşinin köklerinde zengin fakir çatışmasını gözlemlemekteyiz. Büyük Fransız ihtilalini doğuran sebep bu olduğu gibi, Rus Bolşevik ihtilaline de bu sınıf çatışması sebep olmuştur. İnsanlık tarihinde hapishanelerin böyle bir işlevi söz konusudur. Sadece Said Nursi'nin tıklandığı hapishaneler Medrese-i Yusufiye olmuştur.

Öyleyse yapılacak şey yine Said Nursi'nin çözüm önerilerinden geçmektedir.

“Ben tok olayım başkası açlıktan ölsün.” düşüncesinin doğurduğu acı olayların yaşanmaması için; Müslümanlar arasında zekat köprüsünün inşa ve ihya edilmesi gerekmektedir.

İnsanların içtimaî ve sosyal hayatının düzenli akışını sağlamanın en büyük şartının; insan tabakaları arasında uçurum olmamasına bağlayan Said Nursi; zengin ve fakir arasındaki gelir dengesinin çok açılmaması gerektiğinin üzerinde duruyor.”10

Bu iki kısım insan tabakalarını birleştiren, gelir dağılımını dengeleyen unsur zekattır. Şayet bu iki tabaka arasında zekat köprüsünü kuramaz isek; aşağı tabakadan yukarıya hürmet ve itaat yerine ihtilal sedaları yükselir. Yukarı tabakadan aşağıya da şefkat yerine kin ve nefret sesleri iner.

Sen boğulurken ben lezzetler içerisinde yaşayayım, felsefesini ortadan kaldırmak için, Said Nursi'nin getirdiği öneri ise faizin yasaklanmasıdır.

Hiçbir emek sarfetmeden, çalışmadan fazi yoluyla servetine servet katan kesimin de bu sayede çalışmaya ve iş üretmeye yöneleceği aşikârdır.

Temennimiz ‘Büyük kafalar’ın ve her Müslümanın bu öğretiyi dikkate almalarıdır.

Allahım! Alemlere rahmet olarak gönderdiğin Hz Muhammed’e (asm) ve onun âl ve ashabına salat ve selam eyle.

Ey merhamet edenlerin en merhametlisi! Rahmetin hürmetine bize ve onun ümmetine merhamet eyle.

Amin...

Atilla YILMAZ

Dipnotlar:

1-Bediüzzaman Said Nursi, YAN. Emirdağ L., s.27

2- Bediüzzaman Said Nursi, YAN. Kastamonu L., s.196

3- a.g.e., s.11

4-Bediüzzaman Said Nursi, YAN. Şualar, s.508

5- Bediüzzaman Said Nursi, YAN. Mektubat, s.406

6- a.g.e., s.392

7-Bediüzzaman Said Nursi, YAN. Şualar, s.177

8- a.g.e., s.512

9- Bediüzzaman Said Nursi, Emirdağ L., s.68

10-Bediüzzaman Said Nursi, İşaratü'l-İ'caz, YAN. s.49

11- a.g.e., s.49